

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST.

Overzicht No.5.

1949.

I N H O U D.

I.	Communisme Internationaal	blz. 1
II.	Communistische Partij van Nederland (De Waarheid)	" 3
III.	Neven- en mantelorganisaties der C.P.N.	" 7
IV.	E.V.C.-Stichting "Hulp Bijzondere Noden"	" 10
V.	Ned.Ver. van Ex-Politieke Gevangenen (Uit de bezettingstijd) (N.V.E.P.G.)	" 11
VI.	Wereld Federalisten Beweging	" 12
VII.	Indonesië	" 13
VIII.	Overzicht der stakingen in Mei 1949	" 16

INDEX.

Tegenstellingen in de C.P.N.; afwijkingen in de zusterpartijen der Scandinavische landen	blz. 1
Schokstaking in de haven van Antwerpen	" 2
Communistische protesten in Nederland en België tegen het bezoek van Engelse luchtdoelartilleristen aan beide landen	" 2
Bezoeken van Nederlandse communisten aan het buitenland	" 3
Voor de communisten ongunstige uitslagen der gemeenteraadsverkiezingen-1949 verdoezeld	en " 4
Belangstelling der C.P.N. voor de repatriëringsactie van de landelijke organisatie "V.O.M.O."	" 5
Actie-comité Mol - Langendijk in navolging van de Ratio Koster-campagne	" 5
Onderwijsconferentie der C.P.N. te Amsterdam (28-29 Mei '49)	" 5
Bedrijfsafdelingen als voornaamste organisaties van de C.P.N. gekenschetst	en " 6
De Onafhankelijke Groep Communisten in de Gemeente Opsterland een plaatselijke afscheiding van de C.P.N.	" 6
De betekenis van "blokklijsten"; door de C.P.N. ondersteund	en " 7
E.V.C.-agitatie t.o.v. D.U.W.-objecten	" 7
Propaganda voor de Sowjet-vakbeweging door E.V.C.-bestuurders	" 8
Kaderconferentie O.P.S.J. bleek verlengstuk van het communistische "vredes-offensief"	" 8
Pamfletten van "Nederland-U.S.S.R." tegen de openbare vertoning van de film "Het geval Gouzenko" (Het IJzeren Gordijn)	" 9
Twee afscheidingen in de Ned.Ver.van Ex-Politieke Gevangenen na het besluit om C.P.N.-ers het lidmaatschap te ontzeggen	" 11
P.F.Kremers, o.m. voorzitter van de voormalige "Partij van de Daad", wil een "Internationaal Legioen der Wereldburgers" vormen	en " 13
C.P.N. standpunt inzake de guerilla in Indonesië	" 14
Befnvloeding van Chinezen in Nederland door communisten	" 14
Circulaire van "Nederland-Indonesië" (afd.Den Haag) over voorgenomen verspreiding van zgn. progressieve lectuur aan militairen e.a. in Indonesië	en " 15

I. COMMUNISME INTERNATIONAAL.

In Nederland waren gedurende de jongste verslagperiode de min of meer oogetogen speeches der communistische propagandisten vrijwel de enige weerklank van het zogenaamde Wereldvredescongres, dat van 21-25 April te Parijs werd gehouden. Opvallende activiteit viel ten deze niet waar te nemen.

Overeenkomstig de verwachtingen, heeft de C.P.N. wel getracht het Vredesoffensief uit te breiden door middel van zgn. Buurt-comité's. Reeds op 26 April 1949 organiseerde zulk een Vredes-comité in Amsterdam-Noord, een openbare vergadering. Soortgelijke bijeenkomsten waren ook elders in de hoofdstad aangekondigd. Zij vonden echter geen doorgang, omdat het beoogde doel, n.l. niet-communisten in deze actie te betrekken, niet werd bereikt. Men poogt terzake evenwel contact te leggen met zgn. progressieve niet-communistische personen.

De ontspanning, die in de internationale toestand zou zijn ingetreden o.a. door de overeengekomen opheffing van de Berlijnse blokkade, zullen de communisten waarschijnlijk uitbuiten om verder te ageren onder de leuze "Voor ontwapening".

De opmars der Chinese communisten tot binnen de muren van Sjanghai werd ook hier te lande door de links-extremisten beschouwd als een voorteken van de ondergang van het kapitalisme. De ontwikkeling der internationale gebeurtenissen, o.m. ten aanzien van Indonesië, werd door C.P.N.-sprekers uitgebuit.

Aan het kader der C.P.N. werd voorgehouden, dat de communisten in Nederland een actievere rol zouden moeten gaan spelen. De verkiezingskansen der communisten werden dit jaar gunstiger geacht dan in 1948, toen in Nederland de omwenteling in Tsjecho-Slowakije en het "verraad van Tito" remmende factoren bleken te zijn geweest.

In de C.P.N. bleven wel tegenstellingen voortbestaan. In overzicht No.4-1949 werd op die controverses de aandacht gevestigd. Hier ontstond geen scheuring in de top zoals in de Noorse zusterpartij, waar een Tito-istische oppositie zich los maakte van hen, die het Kominform-beleid verdedigen.

De tegenstellingen in de C.P.N., ofschoon minder groot dan b.v. in Zweden en Denemarken, kregen de laatste maanden meer reliëf door de strijd van de partijleiding tegen afwijkingen in eigen gelederen en vóór de doorvoering van de partijlijn. (Zie verder onder hoofdstuk II).

De toestand in de Nederlandse havensteden bleef ongewijzigd gunstig. Vergeefs trachtten enkele bekende agitators de arbeidsvrede te verstoren. De havens hadden ook in het verleden als operatieterrein voor extremistische elementen grote aantrekkingskracht. Bij een eventuele staking van havenarbeiders in één land is de kans groot, dat de strijd ook ontbrandt in havensteden van nabije landen. Uit dien hoofde was een recente 48 uren-staking in Antwerpen van meer dan lokale betekenis. In het vorige maandoverzicht werd reeds gewezen op de hernieuwde pogingen van het (communistische) Actie-Comité om zgn. schokstakingen uit te lokken. Slechts het tijdstip diende nog te worden bepaald. In de bestuursvergaderingen van de Belgische Transportarbeidersbond, de Liberale Transportarbeidersbond en de Christelijke Centrale der Transportarbeiders werd aanvankelijk besloten, tegen bedoelde politieke stakingen stelling te nemen. De socialistische Volksga-

zet van 20 April l.l., accentueerde die afwijzende houding. Niettemin werd vastgesteld, dat de financiële toestand en de bestaanszekerheid de uiterste grens hadden bereikt door abnormale uitbreiding van de werkloosheid in de haven van Antwerpen.

Slechts twee dagen later (22 April) werd door de B.T.B. in de Volksgazet een manifest afgedrukt, waarin - geheel in tegenstelling met vorenvermeld artikel - een beperkte staking van 48-uren werd goedgekeurd en zelfs aanbevolen. De naijver tussen de B.T.B. en het communistische Actie-Comité, zou hierbij, volgens insiders, de doorslag hebben gegeven. De overige bonden steunden nadien de staking om praktische redenen. Het overgrote deel van de Antwerpse havenarbeiders was immers lid van de B.T.B.

Het oorspronkelijk door de communisten genomen initiatief voor het forceren van een schokstaking werd dus onder politiek-economische invloeden verwerkelijkt door vakverenigingen, die zich tot heden in anti-communistische zin hadden uitgesproken.

Jongere, bij het Alg. Ned. Jeugd Verbond aangesloten communisten, namen actief stelling tegen het verblijf in Nederland gedurende 3 maanden van een aantal Engelse luchtdoelartilleristen.

In de nacht van 6 op 7 Mei 1949 werden op verscheidene plaatsen te Deventer pamfletten op de openbare weg aangetroffen met als opschrift: "Wij willen Nederlanders zijn en blijven", "Wij willen huizen en geen oorlogsvoorbereiding" en "Weg met de Engelse bezettingstroepen". Verder werden op andere plaatsen aldaar opschriften aangebracht als "Vrede", "Geen Moffen, Geen Engelsen", "1940 Moffen, 1949 Engelsen" en "Wij willen geen Engelse bezetting".

Kort daarna werd in België eenzelfde actie gesignaleerd, gericht tegen een in de omgeving van Brasschaet gelegerde afdeling Britse luchtdoelartillerie. De communisten bekalkten aldaar de straten met leuzen als: Peace (Vrede), Return to England (Keer terug naar Engeland), No more 1940-1945 (Geen 1940-1945 meer), No Pacts (Geen Pacten), Pacts mean war (Pacten betekenen oorlog) en We want peace (Wij wensen vrede).

Het "Eén Mei 1949-nummer" van "Voorpost", Vlaams Tijdschrift voor Letterkunde, Kunst en Cultuur noemt o.m. als medewerker de auteur Theun de Vries. Deze groep "Voorpost", die zich in 1948 voor het eerst aandient met een gelijknamig tijdschrift, zou zich sedert Maart 1949 met een "Unie van Progressistische Intellectuelen" hebben verenigd in de nieuwe communistische organisatie "Vlaamse Intellectuelen voor de Vrede" (V.I.V.).

Tijdens een opebbare bijeenkomst van de Belgische Beweging voor de Vrede te Antwerpen (27-4-1949) werd, naar thans bekend werd, o.a. het woord gevoerd door de in Den Haag gedomicilieerde student Frans Pattipilohy. Hij verklaarde in naam van de Indonesische jeugd te spreken en bracht broederlijke en revolutionaire groeten over van het Indonesische volk, "dat strijdt voor zijn zelfbeschikkingsrecht en zijn vrijheid. Wij dienen nog te strijden tegen de imperialistische Nederlanders, die gewapend worden door Amerika. Wij zullen de strijd voortzetten omdat wij weten dat alle democratische volkeren achter ons staan. Wij danken hen daarvoor en vooral de Sowjet-Unie. Ook danken wij Australië, de Nederlandse Vrouwen Beweging en het A.N.J.V."

Tenslotte deed deze Indonesiër een oproep om gezamenlijk te strijden voor de vrede en de democratie.

"De Waarheid" (14-5-1949, Amsterdamse editie) berichtte, dat haar muzikredacteur, de pianist en musicoloog Dr. E. Rebling, een uitnodiging had ontvangen, om tijdens het internationale voorjaarsmuziekfeest in Praag, dat van 14 Mei tot 4 Juni duurde, voor Radio-Praag een uitzending van moderne Nederlandse muziek te verzorgen.

Zijn echtgenote, de voordrachtskunstenares en danseres Lin Jaldati, (alias van Mevr. Rebling-Brilleslijper) was bovendien uitgenodigd, eveneens voor Radio-Praag een aantal Joodse strijd- en partizanenliederen te zingen. Lin Jaldati en E. Rebling zouden verder een voorstelling geven in het theater van de avantgardist E.F. Burian. Dr. Rebling zou ook deelnemen aan de conferentie van het initiatief-comité van de Unie van progressieve componisten en musicologen, die tijdens het muziekfeest in Praag gehouden werd. Voor hun terugkeer naar Nederland zouden beide kunstenaars enkele voorstellingen en radio-uitzendingen verzorgen in de Sowjet-zone van Duitsland en in Polen.

De voorzitter van de C.P.N., Gerben Wagenaar, heeft in Mei j.l. als afgevaardigde het 9e partijcongres van de Tsjecho-Slowaakse communistische partij bijgewoond.

In navolging van vrij heftige protestdemonstraties in België, gericht tegen de openbare vertoning van "Het geval Gouzenko" (Het IJzeren Gordijn), een film over de Sowjet-Russische atoomspionnage in Canada, vonden ook in ons land min of meer georganiseerde wanordelijkheden plaats, o.a. te Groningen, Heerlen en Vaals. Behoudens luttele incidenten verliepen de vertoningen ongestoord.

II. COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND (DE WAARHEID).

De C.P.N. maakt vooral de laatste weken propaganda voor de komende raadsverkiezingen. De stembusstrijd in Beerta, Midwolda en Finsterwolde leverde slechts in laatstgenoemde gemeente enige vooruitgang zonder zetelwinst op. Dit belette "De Waarheid" (31-5-1949) niet om het eindresultaat in Beerta en Midwolda te verbloemen door een onjuiste opgave der stemmenpercentages. In Beerta koos de redactie van "De Waarheid" als vergelijkingsmateriaal niet het stemmenpercentage van de raadsverkiezingen van 1946 (56,30%) maar een (foutieve) opgave van het totaal der in 1948 verworven communistische stemmen voor de Tweede Kamer 47,8% (in werkelijkheid 50,70%).

Het thans behaalde stemmenpercentage was door dit gegochel met verkeerde cijfers blijkens het C.P.N.-blad gestegen van 47,8 tot 49,8. In werkelijkheid was het, vergeleken met de uitslag der raadsverkiezingen van 1946, gedaald van 56,30% tot 49,8%. Het verlies van een zetel in Beerta werd zodoende voor de lezers van "De Waarheid" verdoezeld met een denkbeeldige stijging van het aantal communistische stemmen.

In Midwolda, waar de C.P.N. haar enige raadszetel verloor, werd nog vreemder met het cijfermateriaal omgesprongen. Volgens "De Waarheid" steeg daar het stemmenpercentage van 6,8% tot 7,5%. In werkelijkheid behaalde de C.P.N. in die gemeente slechts 6,6%, wat in vergelijking met de raadsverkiezingen van 1946 een terugval van 10,36% naar 6,6% betekende. Het aantal stemmen van "Gemeentebelangen" ad 262 heeft de Waarheid-redactie niet vermeld en evenmin opgeteld bij het totaal aantal uitgebrachte stemmen. Dienengevolge kon zij ook hier een geflatteerd beeld geven van 7,5% C.P.N.-stemmen in plaats van het werkelijke percentage (6,6%).

In Finsterwolde bedroegen de percentages volgens "De Waarheid" 57,60 (in 1948 - 53,6). In feite werden daar thans uitgebracht 57,73 in 1949 (50,71 in 1948 en 54,54 in 1946).

Met het oog op de a.s. verkiezingen elders was er de partijleiding blijkbaar veel aan gelegen om in den lande onder geestverwanten het perspectief rooskleuriger te doen schijnen dan het in feite was. Het partij-secretariaat zond op 1 Juni j.l. aan het afdelingsbestuur en de afdeling Finsterwolde der C.P.N. zijn hartelijke gelukwensen met de verkiezingsuitslag aldaar. Deze bewees, dat de partij in staat was vooruit te gaan en haar invloed uit te breiden, wanneer zij met hart en ziel de belangen van de arbeiders en kleine middenstanders verdedigde. Het werk van Finsterwolde zou tevens een voorbeeld voor het gehele land.

De algemeen partijsecretaris, Paul de Groot, heeft nochtans erkend, dat de C.P.N. niet in staat zou zijn om bijvoorbeeld in de Amsterdamse gemeenteraad een aanzienlijke zetelwinst te veroveren. De arbeiders dienden, volgens hem, niet met valse beloften te worden gepaaid. Desondanks achtte hij winst of verlies bij de komende gemeenteraadsverkiezingen uiterst belangrijk. Deze verkiezingen moesten z.i. worden gezien als een graadmeter voor de strijdwill van het werkende volk.

Het Dagelijks Bestuur der C.P.N. besloot een landelijk protest te organiseren op de dag dat het Atlantisch Pact in de Tweede Kamer in openbare behandeling zal komen. Aan alle C.P.N.-afdelingen zou worden verzocht alsdan "deputaties van arbeiders en vrienden van de vrede" naar Den Haag te sturen (Waarheid 10-5-1949).

Opnieuw werd de eis gesteld tot volledige terugtrekking van de Nederlandse troepen en het vertrek van "de koloniale machthebbers" uit Indonesië. Daarop aansluitend werd het "vredesoffensief" door de C.P.N. uitgebreid. Reeds kon worden vastgesteld, dat de communisten zich veel inspanning en moeite getroosten teneinde vat te krijgen op de landelijke Organisatie V.O.M.O. (Voor Onze Militairen Overzee). Deze organisatie ontstond uit groepen ouders, die repatriëring op korte termijn o.m. van de 7 December-divisie eisen, op grond van de belofte der Regering, dat aflossing na 2 jaar dienst in Indonesië zou plaats vinden. De V.O.M.O. wil haar actie voor snelle demobilisatie landelijk en in haar plaatselijke afdelingen voortzetten. De communisten begrepen, dat zij hiermee een uitzonderlijke kans geboden kregen om de agitatie tegen de Regering-Drees in bredere kring op te voeren.

Verantwoordelijke instanties van V.O.M.O. drongen er vanwege dit gevaar op aan, dat sprekers van deze organisatie zich op een regeringsgetrouw standpunt blijven stellen en zich afzijdig houden van politiek in het algemeen.

De C.P.N.-pers ruimde tot heden veel plaats in voor verslagen en beschouwingen over de verrichtingen van V.O.M.O. "De Waarheid" behandelde deze kwesties kennelijk als eerste-rangs verkiezingspropaganda. Haar redactie sprak bij voorkeur over het "Actie Comité Repatriëring". De naam V.O.M.O. werd slechts eenmaal terloops vermeld. De aanduiding "actiecomité" klinkt de communisten meer vertrouwd in de oren (Tsjecho-Slowakijel). De C.P.N. beoogt wellicht te suggereren, dat ook buiten de aanhang der communisten het verzet tegen de Regering-Drees groeit en dat de ontevreden en zich nu in lang tevoren door de communisten aanbevolen "actiecomité's" gaan roeren. Overigens afgewezen adviezen om raambiljetten op te hangen en straatdemonstraties te houden passen wel in een actieplan, zoals de C.P.N. het gaarne zou willen zien uitvoeren.

In navolging van de succesvolle Ratio Koster-campagne heeft het D.B. van de C.P.N. thans opgewekt tot een krachtig protest tegen de strafvervolging van de "jeugdkameraden Eric Mol en Piet Kampendijk", die voor de Bossche Militaire Rechtbank moesten terechtstaan. De tegen hen gestelde eis had, volgens de partijleiding, ten doel de militairen te beroven van het recht om hun politieke overtuiging te verkondigen. Ook hier werd prompt een actiecomité samengesteld. Verschillende 1 Mei-bijeenkomsten en ook later gehouden C.P.N.-vergaderingen verzonden protest-moties en -telegrammen naar de Minister van Oorlog, zulks naar aanleiding van de door de legerautoriteiten genomen maatregelen tegen de genoemde dienstplichtigen.

Evenals vorig jaar hield de C.P.N. op 28 en 29 Mei j.l. een Onderwijs conferentie te Amsterdam. Ieder, die het belang van de Nederlandse arbeidersklasse te harte ging, aldus de algemene conclusie, moest een strijder zijn voor het openbaar onderwijs. Beschuldigingen over afbraak ervan richtten zich vooral tegen de P.v.d.A.

Het Mei-nummer van "Politiek en Cultuur" bevat twee beschouwingen, resp. van H. Gortzak over "De komende verkiezingen voor de gemeenteraden" en van H. Verhey over "De taken van de partij en de organisatie". In het eerste werd nogmaals met nadruk de leuze gesteld, waarmede de communisten de komende verkiezingen ingaan: Samenwerking met allen, die de vrede en de belangen van het werkende volk willen dienen; strijd tegen de reactionaire regeringspolitiek.

In het tweede heeft Harry Verhey betoogd, dat de invloed en de autoriteit van de Partij "niet afgemeten wordt uitsluitend naar haar propaganda-capaciteiten, maar naar haar capaciteiten tot het organiseren van de actie van de arbeidersklasse en het gehele werkende volk". De werving van bedrijfsarbeiders voor de Partij zijnde met alle kracht ter hand te worden genomen met de taak de

bedrijfsafdelingen daadwerkelijk op te bouwen als voornaamste organisaties van de Partij. Verhey stelde het partij-district Centraal-Gelderland hier ten voorbeeld. Sinds het verschijnen van de Open Brief en de Resolutie van het P.B. werden daar negen verschillende bedrijfskranten uitgegeven. Daar ontwikkelden zich nieuwe kaders en werd aangetoond "hoe snel het partijwerk op hooger niveau kan worden gebracht, juist door alle kracht te leggen "op het werk in de bedrijven".

Daartegenover werd het partijdistrict Den Haag in gebreke gesteld, omdat er onvoldoende inzicht was in alles, wat de tegenstanders der C.P.N. tegen de partij ondernamen. In 1948 werden, aldus Verhey, in Den Haag bij de H.T.M. grote resultaten geboekt, en de invloed van de partij onder de Haagse trammannen was sterk toegenomen. De successen waren echter niet geconsolideerd en uitgebreid.

De partij wil, zoals uit het hiervoren aangehaalde nog eens tot uiting komt, op breder basis samenwerken met andere vooruitstrevende vredelievenden. Tegelijkertijd wil de partijleiding voor de interne verhoudingen terug naar een smallere basis. Zij oefent streng centraal toezicht uit op de gedragingen van de aangesloten leden. Dit is o.m. in het door Verhey zozeer geprezen district Centraal-Gelderland aan den dag getreden. De oude partijgenoot Willinga werd daar reeds politiek geliquideerd, al werd hij voordien nog in de partij geduld, in afwachting van de verantwoording, die de partijleiding waarschijnlijk van hem zal vragen.

In de gemeente Opsterland (Friesland) kwam het wel tot een openlijke breuk. Het betrof in hoofdzaak een persoonlijk geschil tussen Ureteris Paul de Groot en de C.P.N.-wethouder Gerrit Roorda. Hoewel, zoals bekend, Roorda nog op de C.P.N.-candidatenlijst voor de a.s. raadsverkiezingen voorkwam, zij het niet meer als lijststaanvoerder, richtten hij en zijn aanhang zich tegen de "partij-dictatuur".

Wie zou hebben verwacht dat zulk een principiële aankecht moest leiden tot een principiële afscheiding kwam bedrogen uit. Tijdens een openbare vergadering van de Onafhankelijke Groen Communisten in de Gemeente Opsterland (te Ureterp d.d. 21-5-1949) werd desgevraagd geantwoord, dat de betreunde doch onvermijdelijk wachte afscheiding voorlopig alleen een locale kwestie was. Roorda beklagde zich erover, dat Paul de Groot hem reeds op het partijcongres van 1946 tot zwijgen trachtte te brengen, door de laster te verkondigen, dat hij in 1941 door de Duitsers zou zijn vrijgelaten op zijn erewoord.

In enkele gemeenten, waar het bestaan van een min of meer omvangrijke links-socialistische oppositie tot uiting kwam, vroegen ingediende blokljsten de aandacht. Daarop komen soms bekende communisten voor. Rekening dient te worden gehouden met het streven van de C.P.N. om uit tactische overwegingen het isolationisme van de partij tijdelijk te verbreken en op bredere basis tot een voor de communisten vruchtbare samenwerking te geraken. De stemmen, die een zgn. blokljstaanvoerder (gewoonlijk geen communist) eventueel zou krijgen, werden, aldus de redenering, in elk geval onttrokken aan de anti-communisten. Zodoende zou, in bepaalde gemeenten, waar de C.P.N. niet op rechtstreekse stemmenwinst durfde rekenen, het partijbelang alsnog kunnen worden gediend door ont-

trekking van stemmen aan partijen, die zij als reactionair kwalificeert. Een bloklijst werd daarvoor van enig nut geacht.

In Oudendoorn (Z.H.) heeft bijvoorbeeld de bloklijst, waaraan de C.P.N. deelnam, gewin voor de communisten opgeleverd. In 1948 (Kamerverkiezing) werden daar 39 stemmen op de C.P.N. uitgesproken. De bloklijst verzamelde thans 81 stemmen, waardoor een zetel werd veroverd (tevorens geen).

III. NEVEN- EN MANTELORGANISATIES DER C.P.N.

E.V.C. - Behoudens een landelijke, door de E.V.C. gestuwde stucadoorsstaking zijn er weinig opvallende arbeidsconflicten gesignaleerd. De stucadoorsstaking is slepende en wordt zoveel doenlijk door de C.P.N. en haar daarvoor in aanmerking komende hulp-troepen (E.V.C. - A.N.J.V.) geldelijk gesteund via het E.V.C.-Solidariteitsfonds. Het Dagelijks Bestuur der C.P.N. deed op 17-5-1949 in "De Waarheid" een speciale oproep tot steunveriening plaatsen.

Verder heeft de E.V.C. - en met haar de partij - vrij veel aandacht besteed aan het geschil bij de Dienst Uitvoering Werken (D.U.W.). Enkele plaatselijke bestuursleden van de E.V.C. uit de Prov. Groningen, bezochten per auto door genoemde Dienst uit te voeren werkobjecten in de Slikken (dit zijn de buitendijks droogvallende gronden in de Dollard en de Waddenzee langs de kust in de Provincie Groningen), waarbij aan de arbeiders werd medegedeeld, dat men had besloten onmiddellijk het werk neer te leggen, omdat van hen werd geëist dat zij Zaterdagmiddags zouden doorwerken. Deze ontvredenheid werd door de E.V.C. uitgebuit om hen tot staking over te halen. Aan de bij de E.V.C. georganiseerde arbeiders werd een steunuitkering beloofd à f.24.- per week. Het werk moest diezelfde dag - 15 April 1949 - worden neergelegd, terwijl de E.V.C.-leden werden opgewekt, dat zij de volgende morgen - 16 April 1949 - door posten moesten trachten doorgang van het werk te verhinderen. Daar er echter bij de D.U.W. een bepaling bestaat, dat arbeiders die tot staking overgaan voor de tijd van een jaar worden uitgesloten van tewerkstelling, voelden de betrokken arbeiders er niets voor te staken. Zij wisten zonder medewerking van enige organisatie met de D.U.W. tot overeenstemming te komen, door iedere dag een uur langer te werken, en zodoende hun vrije Zaterdagmiddag te behouden. Dit blijkt thans echter niet naar de zin van de E.V.C. te zijn, die blijft doorgaan onder de arbeiders te ageren en hen aan te sporen tot staking, teneinde de D.U.W. tot gunstiger voorwaarden te dwingen, hierbij aanvoerende, dat onderhandelingen tussen werknemer en werkgever door tussenkomst van een organisatie dienen te geschieden en de belangen van de arbeider door de E.V.C. het best gediend zijn. Uit alles blijkt echter, dat de E.V.C. er ook nu weer naar streeft ontevredenheid onder de arbeiders te wekken en te doen toenemen.

In samenspel met de E.V.C. werd ook door C.P.N.-functionarissen elders in het land gesproken over de slechte omstandigheden waaronder de D.U.W.-arbeiders in Groningen hun werk moesten ver-

richten. Teneinde daarin verbetering te verkrijgen was een staking uitgebroken. De gemeenteraden van Finsterwolde en Beerta hadden besloten de stakers uit de gemeentekas te steunen, doch de Burgemeester had via de Commissaris der Koningin weten te bereiken dat deze besluiten vernietigd werden, aldus deelde G.J. Harmsen te Breda in een openbare vergadering mee. Volgens spreker was dit in strijd met de democratische beginselen. De gemeenteraad van Finsterwolde had als reactie hierop de Burgemeester uit zijn functie van secretaris dier gemeente ontslagen.

De drie E.V.C.-gasten op het te Moskou gehouden Vakverenigingscongres, met name Blokzijl, Boshart en Brandsen, hebben, meestal afzonderlijk, in vele E.V.C.-bijeenkomsten propaganda gemaakt voor de voorrechten, die de arbeiders onder het Sowjet-regiem zouden genieten.

A.N.J.V. - Tengevolge van mutaties werd de dagelijkse leiding van het jeugdvertond gewijzigd en uitgebreid. Zij bestaat thans uit Marcus Bakker, Betty Zeehandelaar, Wim de Vries, Siep Geugjes, Wim Wiering, Joop Wolff, Huugh van Langen, Dick Berkelder, Gerrit Horselaar, Rie Geugjes en Ger Buvelot. Gerrit Horselaar is tevens belast met de redactie van het blad "EEN".

Een Initiatiefcomité te Amsterdam, waarvan de moeder van Ratio Koster als secretaresse fungeert, eist de vrijlating van Eric Mol en Piet Langendijk. Beide bekende A.N.J.V.-ers worden, evenals Ratio Koster tevoren, aangediend als personen, die wederrechtelijk van hun vrijheid werden beroofd wijl zij zich, in geweten verblijft, gekeerd zouden hebben tegen militaire machthebbers. Het voornoemde voorlopige comité spande zich de laatste weken vooral in om adhaesiebetuigingen te verbreiden en tegen de gestelde strafeisen te fulmineren. In een hoofdartikel in "De Waarheid" (7-5-1949) werd deze activiteit geprezen en bekrachtigd met de eis "Mol en Langendijk moeten vrij!".

De Wereldfederatie van Democratische Jeugd (W.F.D.Y.), zetelend te Parijs, waartij het A.N.J.V. is aangesloten, verzond een telegram aan de Nederlandse Minister van Oorlog. Daarin werd de onmiddellijke invrijheidstelling geëist van de beide zo even genoemden en van Gerrit van Praag. Energiek werd geprotesteerd "tegen de inbreuk op het recht van vrije meningsuiting".

O.P.S.J. - Deze mantelorganisatie hield 26 Mei j.l. een kaderconferentie te Amsterdam. Zij bleek een onderdeel van het vredesoffensief der communisten. Deze organisatie van Progressieve Studerende Jeugd verklaarde o.m., dat bepaalde "ongezuiverde" leerboeken en andere onjuiste leerstof, in gebruik bij vele Nederlandse onderwijsinstellingen, "in feite medewerken aan het "kweken van ongunstige en voor de vrede schadelijke stemmingen "ten opzichte van andere landen en volkeren".

De kaderconferentie besloot een commissie te benoemen, "die een onderzoek zal instellen naar deze leerboeken, alsmede naar "voor de vrede schadelijke propaganda in het kader van het Nederlandse onderwijs" (secretaris L.de Jong, Admiralengracht 96-I, Amsterdam).

Als instructieblad voor de kaderleden van de O.P.S.J. is thans het eerste nummer van "De Vuurpijl" verschenen. (Red. en Adm. L.de Jong, Admiralengracht 96, Amsterdam-W.).

"Nederland-U.S.S.R." - Onder auspiciën van de Sowjet-ambassade werd door deze vereniging een reizende tentoonstelling over "Opvoeding en Onderwijs in de Sowjet-Unie" gehouden. Amsterdam had de primeur. Zaterdag 14 Mei vond in Den Haag de officiële opening plaats in tegenwoordigheid van Sowjet-ambassadeur Valkow.

De vereniging "Nederland-U.S.S.R." heeft zich in de afgelopen verslagperiode, in wedijver met leden der C.P.N., beijverd om stelling te nemen tegen de openbare vertoning van de film "Het geval Gouzenko" (The Iron Curtain - zie hoofdstuk I van dit overzicht). Aan namens de vereniging terzake verspreide pamfletten is het volgende ontleend:

"WAAROM GLEN PREMIÈRE IN AMSTERDAM?

"Als men een nieuwe film uitbrengt, wordt die eerst in Amsterdam, soms weken en maanden achtereen vertoond, alvorens men hem naar andere plaatsen stuurt.

"Echter, de Amsterdamse bevolking zou een dergelijke doortrapte oorlogspropaganda niet nemen. Protesten, opstootjes e.d. zouden het gevolg zijn. Zelfs in Den Haag, waar de première reeds was aangekondigd, heeft men het niet aangedurfd.

"Men gaat het in het Zuiden van ons land proberen, omdat men van mening is, dat de overwegend katholieke bevolking aldaar minder strijdbaar is, minder de ware bedoelingen zal doorzien.

"Toont dat Zuid-Nederland niet minder strijdbaar is dan Amsterdam, dan Brussel en Antwerpen, waar vertoning van deze film door actie der bevolking moest worden gestaakt".

Vereniging "Nederland-Polen" - Deze trad haast nog niet op. Aanvankelijk hadden talrijke vooraanstaande Nederlanders zich bereid verklaard zitting te nemen in het Comité van Aanbeveling. Aangezien het orgaan der vereniging kenmerken ging vertonen een propagandablad te zijn ten dienste van het communistische eenheidsregiem in Polen, bedachten begin 1949 enkele Leidse Hoogleraren en andere bekende persoonlijkheden voor het lidmaatschap der vereniging.

N.V.B. - De Nederlandse Vrouwen Beweging bleef zich actief toeleggen op de propaganda voor en tegen vele zaken, die de C.P.N. politiek, economisch en anderszins van dienst kunnen zijn. In Amsterdam helpt de N.V.B. voor de kinderen van de "Eilanden" zgn. kinderkampen organiseren. Dit zou geschieden in samenwerking met de Speeltuinen en het A.N.J.V.

Vereniging van Democratische Juristen - Holland - Namens de Nederlandse sectie dezer communistisch georiënteerde internationale juristenorganisatie werd door de bekende C.P.N.-ers Mr. Dr. B.J. Stokvis en Mr. C. Enthoven bij de Engelse ambassade telegrafisch geprotesteerd tegen de arrestatie van Gerhard Eisler (de intussen ingevolge Britse rechterlijke uitspraak vrijgelaten Duitse communist). Bedoelde vereniging liet voor dit papieren protest nimmer van zich horen.

V.K.-Groepen - De groepen rond het blad De Vrije Katheder blijven zich met voordrachten van politieke, wetenschappelijke en culturele aard bezig houden, voornamelijk in het Gooi en in

de grote steden. Voor de afdeling het Gooi sprak de communist Dr. Ben Polak over atoomenergie. In Haarlem heeft het C.P.N.-Kamerlid J. van Santen gesproken over "Het communisme als voorwaarde tot geestelijke vrijheid". De voorliefde van het merendeel dezer V.K.-lieden blijft uitgaan naar de U.S.S.R. en haar doelstellingen van uiteenlopende aard.

IV. E.V.C.-STICHTING "HULP BIJZONDERE NODEN".

In het najaar van 1948 organiseerde de E.V.C. een aantal feestelijke bijeenkomsten (cabaretavonden e.d.) ten bate van een fonds "Hulp Bijzondere Noden". Het is niet identiek aan het meermalen vermelde solidariteitsfonds der E.V.C. (zie hiervoor maandoverzicht No. 8-1948, blz. 25 t/m. 27).

Het fonds werd reeds op 31-10-1947 te Amsterdam opgericht als E.V.C. Stichting "Hulp Bijzondere Noden".

Aanvankelijk stelde de stichting zich ten doel personen, die leden der Eenheids Volk Centrale zijn, bij te staan in onvoorziene omstandigheden, die door geen algemene maatschappelijke instelling kunnen worden verholpen. De stichtingsacte werd op 22 Maart 1949 o.m. in deze voege gewijzigd, dat in bijzondere gevallen het bestuur naar inzicht ook hulp kan verlenen aan personen, die geen lid der E.V.C. zijn, mits deze personen werknemers (neemsters) zijn. Gezien de zeer ruime redactie van het betrokken artikel bestaat de mogelijkheid om, zonder in strijd met het doel der stichting te handelen, de beschikbare gelden ook te bestemmen voor steun aan stakers.

Volgens het E.V.C.-hoofdbestuurslid Bertus Verheul was de op de bijeenkomsten geheven vormkelijkheidsbelasting door vele gemeenten ter beschikking van het fonds gesteld, omdat men aannam, dat de onbrengst van deze speciale avonden bestemd was voor een liefdadig doel. Enkele gemeenten weigerden echter de gevraagde restitutie.

De stichting werd opgericht door J.J. van Wijngaarden, Wormerveer, H.B.-lid der E.V.C. en C.P.N.-er (voorzitter); W.H. Sindorf, Amsterdam, (secretaris); en G.C. Butzelaar, Amsterdam, penningmeester, beide laatste E.V.C.-bondsbestuursleden. Ieder van hen stortte f.50.- in het stichtingsfonds. Met bijdragen van de E.V.C. en andere vrijwillige giften, alsmede uit inkomsten, voortkomende uit beleggingen van het stichtingsvermogen, wilde de stichting langs wettige weg het bovenvermelde doel trachten te bereiken.

De Raad van Toezicht bestaat na wijziging en aanvulling door de Landelijke Raad der E.V.C. uit de volgende personen:
Barneveld, Alida Magdalena, geb. te Linschoten 15-5-1895, verpleegster, won. te Amsterdam, Leidsegracht 117-III, secr. H.B.-B.P.S.H.I.-E.V.C.

Schoon, Gerrit, geb. te Zaandam 24-8-1915, won. te Zaandam, Sluispad 28, penningmeester H.B.-A.B.W.B.-E.V.C.

Wiegman, Pieter, geb. te Amsterdam 7-10-1903, won. te Amsterdam, Nickeriestraat 29-II, lid H.B.-E.V.C.

Hartog, Wessel, geb. te Wormer 23-5-1911, won. te Koog a/d Zaan, Breedweer 69, voorzitter H.B.-A.B.W.B.

Van Dijk, Cornelis Maria, geb. te Rotterdam 29-1-1916, won. te Amsterdam, Barentszstraat 42-I, secretaris H.B.-B.H.B.V.
De Jong, Luitzen, geb. te Leeuwarden 12-7-1898, won. te Amsterdam Bestevaerst 269, voorzitter H.B.-Spoor.
Grootenboers, J.

V. NED. VER. VAN EX-POLITIEKE GEVANGENEN (UIT DE BEZETTINGSTIJD)
(N.V.E.P.G.)

Tegen het besluit van het Buitengewoon Congres dezer vereniging (Utrecht 21-5-1949), waarin het lidmaatschap van de C.P.N. onverenigbaar is verklaard met dat van de N.V.E.P.G., rees in talrijke afdelingen verzet. Te Amsterdam en Enschede leidde deze oppositie tegen het hoofdbestuur tot een afscheiding. De protesten beweerden, dat de N.V.E.P.G. zichzelf had opgeheven door het nemen van de gewraakte minderheidsbeslissing, die inging tegen de wil van de meerderheid der leden.

"De Waarheid" had reeds tevoren heftige aanvallen gedaan op hen, die zij doodverfde als initiatiefnemers van het anti-communisme. In de bladen van 23 en 28 Mei 1949 (Amsterdamse editie) bleek ten overvloede, dat de redactie van het communistische blad zich bij voorkeur bediende van beschuldigingen van persoonlijke aard.

Woensdag 25 Mei j.l. besloot Amsterdam, zijnde de grootste afdeling der N.V.E.P.G., een nieuwe organisatie van oud-verzetstrijders op brede grondslag op te richten.

De afd. Enschede van de N.V.E.P.G. nam kort daarop de beslissing om de afdeling af te scheiden van het hoofdbestuur. Daar werd een voorlopig comité gevormd ter regeling van de lopende zaken. De afdelingen Den Haag, Rotterdam, Almelo, Delft en Zaandam verklaarden zich in hun ledenvergaderingen volgens "De Waarheid" in meerderheid tegen de uitsluiting der C.P.N.-ers.

In sommige afdelingen leidde het voorstel tot uitsluiting tot opgewonden debatten. Enige weken voor Amsterdam's besluit om zich af te scheiden diende de hoofdstedelijke afdeling der N.V.E.P.G. een motie in o.m. voorstellend, dat in iedere afdeling een ledenvergadering zou worden gehouden, waarin het Hoofdbestuur zijn voorstel zou verdedigen en toelichten, terwijl een lid van het Partijbestuur der C.P.N. De Waarheid, tevens lid van de vereniging, de gelegenheid zou krijgen de opvatting van de C.P.N. inzake de verdediging van de vrede en onafhankelijkheid van Nederland, toe te lichten.

VI. WERELD FEDERALISTEN BEWEGING.

In het eerste nummer van het Onafhankelijk Weekblad "Het Zaterdagavondblad", (15-2-1947) plaatste de redactie een oproep, uitgaande van het Actie Comité voor Wereldeenheid. Zij tekende daarbij aan:

"Gelijktijdig met het opmaken van de copy voor ons eerste nummer van het Zaterdagavondblad, ontvingen wij het verzoek van het Actie-Comité voor Wereld-Eenheid, onderstaande oproep in ons openingsnummer te mogen plaatsen. Waar wij een gelijkgericht doel nastreven, is het ons een voorrecht genoemd Comité van dienst te kunnen zijn. Hierom laten wij genoemde oproep in extenso volgen".

De voorzitter en initiatiefnemer van het Actie-Comité was P.F.Kremers, kunsthandelaar, wonende te Amsterdam, die het verzoek van zijn Comité tot plaatsing van de oproep verzond aan P.F.Kremers, hoofdredacteur en oprichter van "Het Zaterdagavondblad". Deze verklaarde daarop in zijn blad (zie boven) gaarne aan het verzoek van zichzelf te willen voldoen.

De Wereld Eenheid Beweging, die na korte tijd Het Zaterdagavondblad tot haar officieel orgaan promoveerde, werkte tot 1948 met een Centraal Actie-Comité en met plaatselijke Actie-Comité's. Voorzitter van het Centraal Actie Comité was P.F.Kremers, die door zijn optreden grote invloed op de W.E.B. kreeg. Op 19 Maart 1948 fuseerde de W.E.B. met de Beweging voor Federale Wereldregering. Zij vormden samen de Wereld Federalisten Beweging. Het Zaterdagavondblad werd omgedoopt in "De Wereldfederalist".

Voorzitter der W.F.B. werd Dr.C.J.Schuurman te Amsterdam. P.F.Kremers werd belast met propaganda en organisatie. Als tweede hoofdredacteur van "De Wereldfederalist" kreeg hij A.Dienaar Kok te Amsterdam naast zich.

Na de fusie steeg het ledental van de W.F.B. aanzienlijk. Daaraan zal het feit niet vreemd zijn geweest, dat het hoofdbestuur er in slaagde vele vooraanstaande Nederlanders instemming te laten betuigen met het streven naar Wereldregering als enige uitweg uit de tegenwoordige toestand.

De verklaringen werden ter propagering van de W.F.B. benut. Het comité van aanbeveling dezer beweging bevatte o.a. de namen van negen bekende hoogleraren. Een later uitgegeven "Appel" werd ondertekend door ruim 200 hoogleraren.

In October 1948 werd P.F.Kremers voorzitter van het dagelijks bestuur der W.F.B.; Dr.C.J.Schuurman werd vice-voorzitter. A.Dienaar Kok nam nu alleen de hoofdredactionele leiding van het blad op zich.

Begin 1949 begon het in de W.F.B. te rommelen. Het beleid van P.F.Kremers vond kennelijk niet de goedkeuring van alle bestuursleden. Het resultaat van deze tweespalt werd uiteindelijk vermeld op de voorpagina van "De Wereldfederalist" (No.60 van 31-5-1949). De Algemene Raad had namelijk uit "droeve noodzaak" met grote meerderheid van stemmen besloten vijf leden te royeren (o.a. A.Dienaar Kok en C.J.Schuurman te Amsterdam). Onder deze bekendmaking van het Dagelijks Bestuur der W.F.B. werd een openlijke belijdenis van schuld door Dr.C.J.Schuurman voornoemd geplaatst, met een naschrift van de algemeen voorzitter P.F.Kremers, waarin werd geadviseerd om op het a.s. congres der W.F.B. het royementsbesluit t.a.v. Schuurman alsnog ongedaan te maken.

Inmiddels is als verantwoordelijk voor de inhoud van het eenmaal per veertien dagen verschijnend blad "De Wereldfederalist" de naam G.H.Honing vermeld.

Voorts heeft Piet F.Kremers in het nr. van 31-5-1949 het plan geopperd een "Internationaal Legioen der Wereldburgers" te vormen met als directe en eerste doel: organisatie van de wereld-

volksstemming in 1950. De schrijver ziet het Legioen als een centraal geleid leger. Volgens hem zullen vooraanstaande federalisten in Frankrijk en België ook daar het Legioen organiseren.

In Nederland, aldus de uiteenzetting van Kremers, zou in iedere gemeente een "vrijcorps" gevormd moeten worden onder een plaatselijke "commandant". De gezamenlijke "vrijcorpsen" dienden het vredeslegioen te formen. Actiedoelinden voor 1949 in Nederland waren: 250 vrijcorpsen en een periodiek met een oplage van 300.000 exemplaren.

Kremers deelde verder in zijn artikel mede de overtuiging niet te kunnen delen van hen die menen, dat de W.F.B. naast het Legioen geen reden van bestaan meer zou hebben. Hij hoopte dan ook op medewerking van het a.s. Congres der W.F.B. aan zijn plannen. Voorlopig wilde Kremers geen enkele bestuursfunctie in de W.F.B. aanvaarden, ofschoon hij in hetzelfde blad nog als Algemeen Voorzitter werd aangediend. Voor organisatie van het Legioen wilde hij de handen vrij hebben. Velen uit de leidende kringen der W.F.B. zouden, aldus Kremers, hun sympathie reeds hebben betuigd met de oprichtingsplannen.

P.F.Kremers, oprichter van het Internationaal Legioen der Wereldburgers, deed reeds voor 1940 van zich spreken als vooraanstaand revolutionair en anti-militaristisch propagandist. In 1946 was hij secretaris der Nederlandse Bellamy Partij, afd. Amsterdam. In Mei 1946 stelde hij zijn kunstzaal ter beschikking van kunstenaars, die een tentoonstelling organiseerden ter ondersteuning van het verkiezingsfonds der C.P.N. 15 Mei 1946 werd hij door de 1e Kamer van Arr. Rechtbank te Amsterdam in staat van faillissement verklaard. In September 1946 richtte hij de Partij van de Daad op (samen met H.B.Bakker te Amsterdam, later propagandist der W.F.B.). Kremers werd op 24 September 1946 gearresteerd en ter beschikking gesteld van de Off. van Justitie te Amsterdam, terzake opruiing tegen het wettig gezag, i.v.m. de uitzending van troepen naar Indonesië. In September 1946 werkte hij als voorzitter van de Partij van de Daad samen met de Nederlandse Bellamy Partij en de "Vredestichters" van Prof.Pootjes. In Februari 1947 richtte hij de Wereld Eenheid Beweging op.

VII. INDONESIË.

Na terugkeer van het van 20 tot en met 25 April 1949 te Parijs gehouden 2gn. Vredescongres (reeds vermeld in het vorige maandoverzicht) heeft K. Smito, voorzitter van de "Perhimpunan Indonesia", tijdens een te Amsterdam gehouden openbare vergadering van het voorlopige "Vredescomité Amsterdam Noord" gesproken over het verloop van de gebeurtenissen in Indonesië, over de verdragen die door Nederland waren geschonden en over de drang naar vrijheid, welke indisch-indonesische volk leeft. Zijns inziens willen de Indonesiërs nu niet meer met de Nederlanders samenwerken, maar zij zien, dat Nederland vaart in het zog van het colonialisme.

Deze woorden impliceren, dat de strijd tegen Nederland moet worden voortgezet - wat in de communistische terminologie heet - de "bevrijding" van Indonesië een feit is geworden.

De op 7 Mei j.l. te Batavia tussen de Nederlandse en Indonesische delegaties gesloten overeenkomst heeft derhalve allerminst de instemming van de P.I., noch van de C.P.N., welke organisaties, zoals al bij herhaling is gebleken, één lijn trekken.

In een lange uiteenzetting heeft het Dagelijks Bestuur der C.P.N. het gebrandmerkt als een verraderlijke daad, dat Hatta en Sukarno - naar verklaard is - hun invloed zullen aanwenden om het nationale verzet (d.i. het verzet der guerilla's) tegen de koloniale overheersers te doen staken. "Met het oog op het succes van hun heldhaftige strijd" - aldus wordt verder in de C.P.N.-uiteenzetting gezegd - "en gesterkt door de verplettering van het Amerikaanse imperialisme en zijn Hatta's in China, zullen de nationale en vooruitstrevende massa's van het Indonesische volk zich nog meer bewust worden van hun kracht en met nog meer moed de "strijd voor honderd procent vrijheid voortzetten".

Dat de strijd en de successen van de communistische legers in China de belangstelling der Nederlandse communisten hebben getuigen o.a. de berichten in het dagblad "De Waarheid" over "de bevrijding van China". Het Partijbestuur heeft verder niet nagelaten om met een door P. de Groot ondertekend telegram de Chinese communistenleider Mao Tse Toeng geluk te wensen met de "bevrijding" van Sjanghai.

De opeenvolgende successen van de communistische legers in China gebruiken de Nederlandse communisten door bij hun propaganda daarop te wijzen.

Zoals Moskou de politiek volgt om de Chinezen in Oost-Azië te beïnvloeden en een intensieve rol te doen spelen, zo zal ook de C.P.N. in Nederland, als dit door Moskou verlangd wordt, medewerking verlenen aan de beïnvloeding en het gebruik maken van de hier te lande vertoevende Chinezen. Enkele communistische Chinezen te Amsterdam - tevens leden der P.I. - staan sedert enige tijd geheel aan de zijde der C.P.N. en zijn bereids doende hun invloed te doen gelden op de Chinese studentenvereniging "Chung San Hui", waarbij leiders der "Perhimpunan Indonesia" ook een rol spelen, o.a. door toezending - bij wijze van propaganda - van het orgaan "Warta Indonesia" der P.I. aan de leden der "Chung San Hui".

De afdeling Den Haag van de vereniging "Nederland-Indonesië" heeft aan haar leden een circulaire gezonden, waarvan met een woordelijke weergave melding is gemaakt in het blad "Vredesactie" van Mei 1949, orgaan van de "Algemene Nederlandse Vredesactie", een links georiënteerde anti-militaristische organisatie. Bedoelde circulaire luidt:

"Het bestuur van de afd. Den Haag van de vereniging "Nederland-Indonesië" wil een poging doen de meer progressieve lectuur, die in Nederland verschijnt, onder de ogen te brengen van onze militairen in Indonesië, van onze ambtenaren, van het personeel in dienst van particuliere instellingen en verder onder de ogen van ieder in Indonesië, ongeacht de landaard, die hierin enig belang kan stellen. Men kent in Indonesië deze lectuur niet of ternauwernood, terwijl weekbladen als "Elsevier's Weekblad", "De Linie" enz. als 't ware aan ieder worden opgedrongen. Men weet

"dus niet wat er leeft in progressief denkend Nederland. Bovengenoemd bestuur wil een poging doen hierin verbetering te brengen. Wij verzoecken daarom onze leden en ieder, die dit artikel mocht lezen

- "1. hun progressieve week- en maandbladen na lezing niet te vernietigen, maar te sturen aan de secretaris van bovengenoemde vereniging: J.F. Maatman, Kamillestraat 29, Den Haag.
 - "2. aan ditzelfde secretariaat toe te sturen de namen en volledige adressen van familieleden, vrienden en kennissen van elke landaard in Indië, van wie kan worden verwacht, dat ze deze literatuur in meer of mindere mate zullen waarderen.
- "Bovengenoemd secretariaat zorgt dan verder voor doorzending naar Indië.
- "Ook de Indiërs, die hier in Holland vertoeven en van wie verondersteld kan worden, dat zij deze lectuur niet onder ogen krijgen, zal men met deze actie zien te bereiken".

11 Juni 1949.

VIII. OVERZICHT DER STAKINGEN IN MEI 1949.
Zie bladzijde 16 en 17.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN MEI 1949.

- 16 -

Bedrijf.	Aanleiding.	Inmenging Vakbonden.	Resultaat.	V o l g n o.
Stucadoors op versch.objecten te Amsterdam.	Protest tegen terugbrengen van loon tot bij CAO toegestane hoogte.	Actie door EVC-ABWB geleid.	Staking duurt voort.	1
NV.Utrechtse Wegenbouw Mij. werkzaam te Hengelo.	Eis:verhoging loon-toeslag voor gedeelte der arbeiders.	EVC-ABWB steunde.	Stakers ontslagen, werk door anderen voortgezet.	2
Stucadoors te Sassenheim.	Zelfde actie als stucadoors te Amsterdam.	EVC-ABWB leidt actie.	Staking duurt voort.	3
Stucadoors te Roosendaal.	Idem.	Idem.	Idem.	4
Stucadoors te Arnhem.	Idem.	Idem.	Aantal stakers hervatte het werk, anderen vertrokken naar elders.	5
Stucadoors te Alkmaar.	Idem.	Idem.	Staking duurt voort.	6
Stucadoors op versch.objecten-Len Haag.	Idem.	Idem.	Idem.	7
Stucadoors te Dordrecht.	Idem.	Idem.	Idem.	8
Sneelgoed & Kinderwagen fabr. te Leventer.	Protest tegen het feit, dat geen vrije dag werd gegeven op Nationale feestdag.	NVV bemiddelde.	Stakers eerst ontslagen; later allen weer normaal tewerkgesteld.	9
Stucadoors te Deventer.	Zelfde actie als stucadoors te A'dam.	EVC-ABWB leidt actie.	Staking duurt voort.	10
Stucadoors te Leiden.	Idem.	Idem.	Idem.	11
Stucadoors te Amersfoort.	Idem.	Idem.	Idem.	12
Stucadoors te Soest.	Idem.	Idem.	Idem.	13
Stucadoors te Groningen.	Idem.	Idem.	Idem.	14

Stucadoors te Baarn.	Zelfde actie als stucadoors te Amsterdam.	EVC-ABWB leidt actie.	Arbeid op CAO geldende voorw.hervat.	15
Stucadoors te Rotterdam.	Idem.	EVC-ABWB leidt actie.	Staking duurt voort.	16
Stucadoors te Zeist.	Idem.	Idem.	Idem.	17
DUW-arbeiders Carol Joenraad polder-Slikken Finsterwolde.	Eisen: vrije Zaterdagmiddag en langere nachtrustperiode.	EVC-DUW-Bureau stookte en leidt actie.		18
Stucadoors te Tilburg.	Zelfde actie als stucadoors te A'dam.	EVC-ABWB leidt actie.	Arbeid onder protest op CAO voorw.hervat.	19
Stucadoors te Haarlem.	Idem.	EVC-ABWB leidt actie.	Staking duurt voort.	20
Verchroomfabr. "Vernichro" Maastricht.	Protest tegen feit dat revisie-arbeid van verkeerd afgewerkte producten niet werd uitbetaald.	EVC-lid stookte, NVV-KAB bemiddelden.	Arbeid hervat op voorw. dat directie zaak met vakbonden zou bespreken.	21
Stucadoors te Herkrade.	Zelfde actie als stucadoors te A'dam.	EVC-ABWB leidt actie.	Staking duurt voort.	22
Arbeiders i/d Rietmeubelin-dustrie te Noordwolde.	Eis: uitbetaling 2% jaarloon als toeslag.	EVC-ABEM stookte en steunt actie.	Staking duurt voort.	23

